

A photograph of a young couple standing back-to-back against a light grey brick wall. The woman on the left is wearing a dark blue short-sleeved top and a light grey skirt, looking down. The man on the right is wearing a white t-shirt and dark pants, looking up. Their shadows are cast onto the wall behind them. A large, thick orange scribble is drawn over the lower part of the image, partially obscuring the couple's legs and the text below.

Przewodnik po
BEZPIECZNYCH
RELACJACH

CZYM JEST HANDEL LUDŹMI?

Handel ludźmi to nielegalna sprzedaż i kupno osób. To rekrutacja, kontrola i wykorzystywanie ludzi dla ich ciała i pracy. Handel ludźmi jest ukryty, szybko się rozwija i generuje miliardy dolarów każdego roku poprzez wyzysk milionów mężczyzn, kobiet i dzieci. Podatne osoby są rekrutowane i wykorzystywane przez handlarzy na całym świecie.

JAKIE SĄ GŁÓWNE FORMY HANDLU?

HANDEL LUDŹMI DLA WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO	PRACA PRZYMUSOWA
Zmuszanie, oszukiwanie lub przymuszanie osoby do komercyjnego aktu seksualnego. Każda osoba niepełnoletnia poniżej ¹⁸ roku życia, która jest nakłaniana do komercyjnego aktu seksualnego, jest ofiarą handlu ludźmi zgodnie z prawem USA, niezależnie od tego, czy dochodzi do użycia siły, oszustwa czy przymusu. ¹	Zmuszanie osoby do pracy w niewoli za niewielką lub żadną płacę. Jest to rekrutacja, transport lub pozyskanie osoby do pracy lub usług przy użyciu siły, oszustwa lub przymusu po to, aby wykorzystać ją do pracy, niewoli domowej lub niewoli za długi.

GDZIE HANDEL LUDŹMI MOŻE WYSTĄPIĆ?

Ofiary handlu ludźmi mogą być oszukiwane, zmuszane lub przymuszane do pracy zarówno w legalnych, jak i nielegalnych branżach. Handel usługami seksualnymi może mieć miejsce w następujących branżach:

- “usługi towarzyskie, nielegalne usługi masażu, nagabywanie seksualne na świeżym powietrzu, domy publiczne, bary i kluby ze striptizem, produkcja pornografii, osobista niewola seksualna i transmisje wykorzystywania seksualnego na żywo.”²

JAKIE SĄ NAJCZĘSTSZE METODY REKRUTACJI DO HANDLU NA TLE SEKSUALNYM?

Handel seksualny można rozumieć poprzez trzy elementy: działanie, sposób i cel.³

- Działanie: gdy handlarz werbuje, przenosi, transportuje, zapewnia, pozyskuje, staje się patronem lub namawia inną osobę do uprawiania seksu komercyjnego
- Sposób: gdy handlarz używa siły, oszustwa lub przymusu
- Cel: zaangażować w komercyjny akt seksualny

¹Victims of Trafficking and Violence Protection Act of 2000 (TVPA), Pub. L. No. 106-386, 103(8)(A), 114 Stat. 1470 (2000), 22 U.S.C.A. 7102(8)(A).

²Blue Campaign, https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/ht_101_one-pager_.pdf

³US Department of State, <https://www.state.gov/what-is-trafficking-in-persons/>

TABELA 1: Sposoby wykorzystywane przez handlarzy ludźmi

SIŁA – MOC	OSZUSTWO – PODSTĘP	PRZYMUS – MANIPULACJA
• zagrożenia • wykorzystywanie seksualne • przemoc fizyczna • nadużywanie substancji uzależniających • przemoc psychiczna • kontrola	• wykorzystywanie młodszej ciekawości seksu • zadbanie o zaufanie • uwodzenie; zachęcanie do romantycznego związku (kochanek) • fałszywe obietnice lepszego życia (finansowo, emocjonalnie, pod względem bezpieczeństwa)	• wstyd i strach • groźby i presja • szantaż • zastraszanie • wyłudzenie

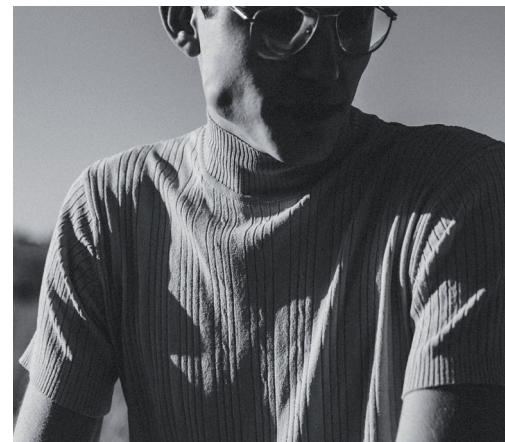
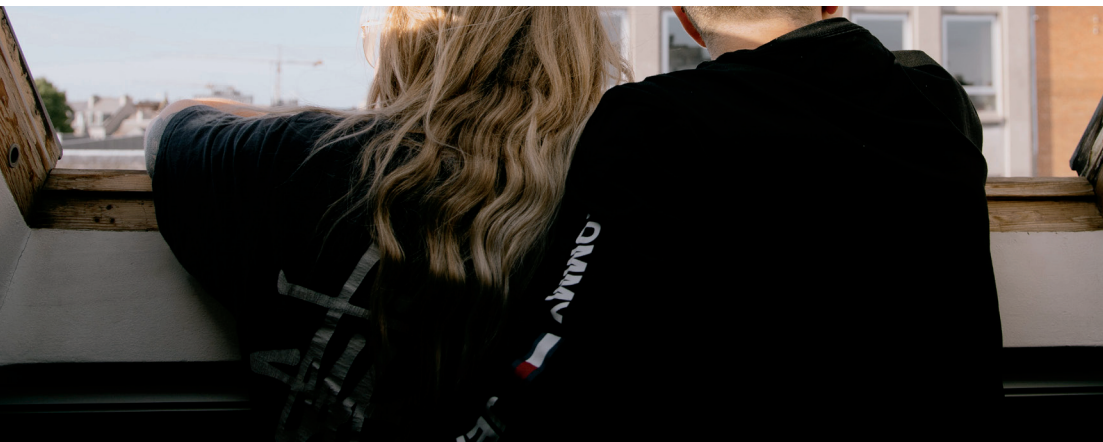
KTO MOŻE STAĆ SIĘ OFIARĄ HANDLU SEKSUALNEGO?

Ofiarą handlu ludźmi może stać się każdy, bez względu na „wiek, rasę, tożsamość płciową, płeć, pochodzenie etniczne, narodowość, status imigracyjny i klasę społeczno-ekonomiczną”.⁴ Ofiary nie zawsze będą zwracać się o pomoc nawet jeśli są w miejscu gdzie mogłyby to zrobić. Nie zrobią tego ze względu na swoją bezbronność, podatność, bariery językowe (w przypadku ofiar zagranicznych) lub strach przed konsekwencjami prawnymi.⁵ W innych przypadkach osoby mogą być wykorzystywane, nadużywane lub sprzedawane przez rodzinę lub bliskich przyjaciół i mogą nie identyfikować się jako ofiary z wielu powodów, takich jak relacje rodzinne.

Chociaż każdy może stać się ofiarą handlu ludźmi, istnieją pewne grupy osób, które są bardziej podatne na handel i wykorzystywanie ze względu na swoją sytuację.

⁴ Department of Homeland Security, Blue Campaign, https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/ht_101_one-pager_.pdf

⁵ Department of Homeland Security, Blue Campaign, https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/ht_101_one-pager_.pdf

Osobami o wyższym ryzyku stania się ofiarami handlu ludźmi mogą być:

- Osoby z trudnymi doświadczeniami w dzieciństwie, obejmującymi stresujące lub traumatyczne wydarzenia
- Osoby zidentyfikowane jako migranci, migranci o nieuregulowanym statusie, narody bez państwa, uchodźcy lub osoby urodzone za granicą oraz inne populacje mniejszości, w tym mniejszości rasowe i etniczne
- Osoby z niepełnosprawnością fizyczną lub intelektualną
- Osoby borykające się z niestabilnością zatrudnienia, niepewnością finansową i zadłużeniem
- Dzieci, małoletni bez opieki, małoletni w systemach opieki nad dziećmi
- Młodzież identyfikująca się jako LGBTQ+
- Osoby o niskim poczuciu własnej wartości
- Osoby z uzależnieniami i nadużywający substancji psychoaktywnych
- Dzieci i młodzież w pieczy zastępczej lub uciekinierzy
- Osoby doświadczające niestabilności mieszkaniowej, ubóstwa lub napięcia spowodowanego niskimi dochodami

JAK WYGLĄDA HANDEL LUDŹMI DLA WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO?

Metoda "loverboy" (czyli "na kochanka"), znana również jako metoda rekrutacji "Romeo", początkowo wydaje się być zdrowym związkiem, często (ale nie zawsze) z udziałem starszego mężczyzny udającego kochającego chłopaka. Jednak z czasem zmienia się to w niezdrowy związek, który prowadzi do handlu ludźmi w celach seksualnych. Handlarze zdobywają zaufanie, a następnie wykorzystują ofiarę, wabiąc ją do handlu pod pretekstem romantycznego związku poprzez uwodzenie i maltretowanie.⁶ Należy zauważyć, że chociaż używa się terminu „kochanek”, handlarze nie są tylko mężczyznami, tak jak ofiarami nie są tylko kobiety.

⁶ Polaris Project, <https://polarisproject.org/love-and-trafficking/>

⁷ Department of Homeland Security, Blue Campaign, https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/blue_campaign_youth_guide_508.pdf

Zdrowe VS niezdrowe relacje

CZYM SĄ ZDROWE A CZYM NIEZDROWE RELACJE?

"Loverboys" podchodzą do podatnych ofiar i zwodzą je do relacji, która wydaje się być zdrowym związkiem, udając przyjaciela lub chłopaka/dziewczynę. Proces rekrutacji może przebiegać szybko lub trwać przez dłuższy czas. W rzeczywistości te relacje są niezdrowe.

- ▶ **Zdrowy związek** to taki, który opiera się na szacunku, uczciwości, zaufaniu, komunikacji, kompromisie, zaangażowaniu, zdrowych granicach i wzajemnym budowaniu pewności siebie.⁸ W zdrowych relacjach niezbędne jest wprowadzenie silnych czynników ochronnych, czyli warunków lub ustaleń, które pomagają budować dobre samopoczucie w związku i zmniejszać lub zapobiegać ryzyku wystąpienia problemu lub przemocy w sytuacji. Tymi czynnikami są: osobiste poczucie własnej wartości, cel i wartościowa samoocena.
- ▶ **Niezdrowy związek ujawnia się w tym** że jeden partner zmusza drugiego partnera do poświęcenia przyjaźni, rodziny, szkoły, osobistych celów, a nawet dobrego samopoczucia emocjonalnego w związku. Te relacje mogą być fizycznie, emocjonalnie i psychicznie krzywdzące, często prowadząc do cyklu "przywiązania poprzez traumę" (powszechnie znanego jako "syndrom sztokholmski"). Może to wyglądać na głęboką więź, lojalność lub emocjonalne przywiązanie między jedną osobą (ofiara) a drugą (kochanek/napastnik) w związku, co jest ostatecznie destrukcyjne.

Ilustracja 1: KRĄG ZAUFANIA

Zdrowe zachowania w związku są wyróżnione w wewnętrznym kręgu, a niezdrowe zachowania w związku są wymienione wokół zewnętrznego kręgu.

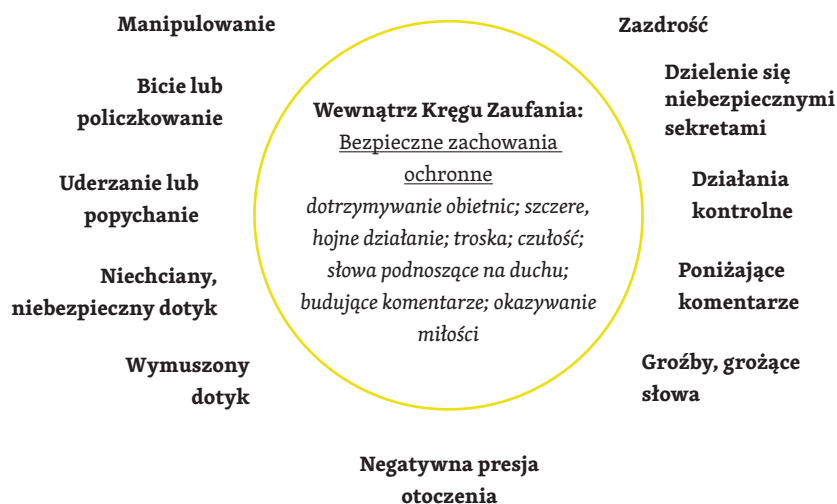

TABELA 2: Wskaźniki Relacji i Granice

Niezdrowe relacje mogą przerodzić się w handel ludźmi, dlatego ważne jest wprowadzenie zdrowych granic.

WSKAŹNIKI NIEZDROWYCH RELACJI	WSKAŹNIKI ZDROWEGO ZWIĄZKU
01 Manipuluje emocjami - Partner używa uwodzenia, aby oszukać i „wciągnąć” kogoś w związek - Partner tworzy więzi emocjonalne, ale nie udostępnia wielu osobistych informacji na swój temat 02 Zmuszanie do izolacji - Partner jest zaborczy, zazdrości i/lub próbuje wprowadzić pełną kontrolę nad swoim partnerem - Partner stara się zdystansować partnera od rodziny, przyjaciół i społeczności 03 Wymaga intymności - Partner wymaga od swojego partnera robienia rzeczy, z którymi ten czuje się niekomfortowo (wymuszanie seksu lub aktów seksualnych, nagrywanie aktywności seksualnej/nagość, publikowanie zdjęć za pieniądze, uprawianie seksu za pieniądze lub przymuszanie do aktów seksualnych z jego przyjaciółmi/nieznajomymi)* 04 Wymaga kontroli - Partner ogranicza lub usuwa dostęp do dokumentów osobistych drugiej osoby (prawa jazdy, dowodu osobistego, aktu urodzenia, paszportu, wizy) lub konta bankowego 05 Wykorzystuje kontrolę - Partner jest agresywny fizycznie prywatnie i/lub publicznie (chwytywanie, pchanie, policzkowanie, uderzanie)	01 Wzmacnia komunikację - Partner szanuje otwarte i szczere rozmowy ze swoim partnerem - Partner dzieli się informacjami o sobie (praca, historia rodziny, wspomnienia z dzieciństwa) 02 Dbą o połączenie i relację - Partnerzy ufają sobie nawzajem i pozwalają sobie na inne relacje z rodziną i przyjaciółmi - Partnerzy dzielą wzajemne przyjaźnie 03 Szanuje granice - Partnerzy ustalają granice, na które oboje się zgadzają - Partnerzy mogą otwarcie mówić o swoich potrzebach emocjonalnych i fizycznych oraz o tym, co sprawia, że czują się komfortowo. 04 Promuje autonomię - Partner daje swojemu partnerowi przestrzeń do własnych opinii i zainteresowań - Partnerzy czują się wysłuchani, a ich głos ma znaczenie 05 Wspieranie się nawzajem - Partnerzy używają języka pełnego szacunku, są uważni i wspierają się nawzajem - Partnerzy pracują nad nieporozumieniami, bez przemocy słuchając i widząc każdy punkt widzenia

* United States Government, Youth.Gov Characteristics of Healthy & Unhealthy Relationships <https://youth.gov/youth-topics/teen-dating-violence/characteristics#:~:text=Respect%20for%20both%20oneself%20and,sexual-ly%2C%20and%20for%20emotionally.&text=Healthy%20relationships%20share%20certain%vcharacteristics%20that%20teens%20should%20be%20taught%20to%20expect>

*Polaris Project, <https://humantraffickinghotline.org/sites/default/files/Safety%20Planning%20At%20A%20Glance.pdf>

Zabezpieczenia w relacji

- Miej sieć bezpieczeństwa (krąg zaufania) - dbaj i utrzymuj z nim relacje, dzieląc się informacjami o swoim nowym związku.
- Zadawaj pytania dotyczące twojego partnera, aby lepiej go poznać.
- Zawsze miej przy sobie ważne numery, w tym numer osoby, z którą możesz się bezpiecznie kontaktować, jeśli masz kłopoty.
- Chroń swoje prawa. Twoje dokumenty tożsamości i własność osobista należą do Ciebie.
- Poinformuj swojego partnera, jeśli coś sprawia, że czujesz się niekomfortowo. Jeśli twoja uczciwość spotyka się z agresją lub karą, powiedz o tym zaufanemu przyjacielowi/krewnemu lub policji.
- Zwracaj uwagę na swoje otoczenie. To pomoże ci rozpoznać potencjalnego zagrożenia bezpieczeństwa. Zaufaj swojemu osądowi.
- Ustal bezpieczne granice, które pozwolą ci wykorzystywać asertywną komunikację, gdy podejmujesz osobiste decyzje.
- Opracuj przewencyjny plan, jak unikać niebezpiecznych sytuacji. Pomyśl o bezpiecznych sposobach reagowania, zamiast reagować dopiero, gdy pojawi się niebezpieczeństwo lub poczujesz się zagrożony.
- Poproś o pomoc. Skontaktuj się z policją lub zaufanym przyjacielem.

*Film o rekrutacji Loverboy
(niepełnoletni)*

*Film o rekrutacji Loverboy
(dla dorosłych)*

*Dodatkowe wskazówki
dotyczące bezpieczeństwa*

DZIAŁAJ

Jeśli Ty lub ktoś, kogo znasz, pozostaje w niezdrowym związku lub jeśli podejrzewasz sytuację związaną z handlem ludźmi, możesz:

- zadzwonić pod numer +48 477 256 502 , jeśli podejrzewasz handel w celach seksualnych,
- zadzwonić pod numer 112 w przypadku bezpośredniego zagrożenia lub w nagłych wypadkach.

JEŚLI COŚ WIDZISZ, POWIEDZ COŚ.

[A21.ORG/EDUCATION](https://a21.org/education)